

PRAVILA

BRANJA ZA BRALNO ZNAČKO

NA OŠ MIKLAVŽ PRI ORMOŽU S PODRUŽNICO KOG,

oblikovana na sestanku Interne strokovne delovne skupine branja za Bralno značko

Bralna značka na šoli je prostovoljna interesna dejavnost, ki je del pomembnega kulturnega gibanja Bralna značka, izvirne slovenske oblike dela z mladimi, ki spodbuja mladino k branju, še posebej branju kakovostnih knjig v želji, da bi »dobra knjiga z vsemi vrednotami, lepoto in spoznanji našla pot do mladih generacij.«

Pri izvajanju dejavnosti Bralne značke **izhajamo iz smernic in priporočil stroke** in Društva bralna značka – ZPMS.

Mentorji branja za Bralno značko si po VIO osnovne šole zadajamo naslednje cilje:

▪ **v prvem vzgojno-izobraževalnem obdobju:**

- ❖ vzpostavitev **spodbudnega in varnega okolja** za razvoj porajajoče se pismenosti
- ❖ oblikovanje odnosa do branja kot **vrednote**
- ❖ branje **kakovostnih slikanic** in drugih gradiv s ciljem kar največje koristi za otrokov razvoj in napredovanje
- ❖ priljubiti otrokom knjige in prebuditi **navdušenje za branje** knjig oz. ta odnos ohraniti in ga utrditi (temelj notranje motivacije za branje)
- ❖ izgradnja otrokove **pozitivne samopodobe in samozaupanja** pri začetnih bralnih poskusih
- ❖ k branju s poudarjeno skrbnostjo **vključiti in spodbuditi oklevajoče bralce** oz. učence, ki so imeli doslej manj priložnosti za branje oz. za razvoj pismenosti
- ❖ **proaktivno** spremljanje bralnega napredka
- ❖ posameznikovim potrebam prilagojen izbor **najustreznejše oblike spremljanja prebranega** (ovrednotiti otrokove uspehe pri branju skozi njegovo zmožnost upovedovanja, ne da bi oboje enačili)

▪ **v drugem vzgojno-izobraževalnem obdobju:**

- ❖ omogočiti spodbudno in varno okolje za **prehod čez »kritično«** obdobje v oblikovanju posameznikovega odnosa do branja
- ❖ izgradnja odnosa do branja kot **vrednote** in **krepitev notranje motivacije za branje**
- ❖ spodbujanje branja kakovostnih knjig in drugih gradiv, s ciljem kar največje koristi za otrokov celostni osebni razvoj
- ❖ **odkrivanje novih bralnih interesov** posameznika
- ❖ k branju spodbuditi kar največ učencev, ki še nimajo bralnega interesa (izgradnja pozitivne **samopodobe in samozaupanja pri oklevajočih bralcih**)

▪ **v tretjem vzgojno-izobraževalnem obdobju:**

- ❖ utrditev odnosa do branja kot vrednote in krepitev notranje motivacije za branje
- ❖ **vzgoja k ustreznemu vrednotenju pomena branja za življenje** in zavedanju o koristih, ki jih le-to prinaša
- ❖ k branju, še posebej branju kakovostnih besedil spodbuditi kar največ učencev, ki še nimajo tega interesa ali jim je že nekoliko zamrlo
- ❖ izboljšanje samopodobe oklevajočih bralcev
- ❖ odkrivanje novih bralnih interesov posameznika
- ❖ vzgoja za **postopno vse večje prevzemanje odgovornosti za lastno branje** in s tem povezan osebni razvoj na strani učencev
- ❖ spodbujanje razvoja ustreznih **bralno-učnih strategij** pri učencih

Pri mentorskem delu si pomagamo s priročniki:

- **Bralna značka v osnovni šoli** / Sonja Dežman
- **Pogovor o prebranem besedilu** : zbornik Bralnega društva Slovenije, Ljubljana, 8. september 2003
- **Beremo skupaj : priročnik za spodbujanje branja** / [avtorice prispevkov Meta Grosman ... [et al.]
- **Kdor bere : prispevki h književni in knjižnični vzgoji učencev osnovne šole**: priročnik za učitelje razrednega pouka in slovenščine, knjižničarje in mentorje bralne značke / Tilka Jamnik
- **Beri mi in se pogovarjaj z mano** / Margareta Dolinšek Bubnič
- **Lahko vzgojim uspešnega otroka?** : priročnik za starše, vzgojitelje in učitelje / [Margareta Dolinšek Bubnič ... [et al.]
- **Vodnik za šolskega knjižničarja v osnovni in srednji šoli ter v domovih za učence** / [avtorice Melita Ambrožič ... [et al.]
- **Bralne učne strategije** / Sonja Pečjak, Ana Gradišar
- **Čudežno potovanje**: knjiga o branju / Daniel Pennac in druge...

Pravila izvajanja dejavnosti branja za Bralno značko:

Naš moto: » Kaj je največ, kar lahko letos zase in za svoj razvoj stori storim z branjem?«

- V začetku šolskega leta mentorice in mentorji učence in starše seznanijo s pomenom BZ, z njenimi cilji, trajanjem (začetek septembra – konec maja), načinom branja za BZ kot tudi z načini spremljanja in preverjanja prebranega.
- Učenci berejo gradivo, ki si ga izbirajo **ob okvirnem priporočilnem seznamu** gradiv za svoj razred.
- Priporočilne sezname pripravi **knjižničarka v dogovoru z mentorji**, izhajajoč iz priporočilnih seznamov Mestne knjižnice Ljubljana, Centra za mladinsko književnost.

- V seznamih so uravnoteženo zastopana slovenska in prevodna besedila, poezija in proza, ne nazadnje pa upoštevamo tudi dostopnost gradiv v šolski knjižnici.
- Načeloma od vseh učencev v obdobju od začetka septembra do konca maja pričakujemo **pet prebranih del** s seznama, oz. temu ustreznih **enakovrednih del po izbiri učencev**, upoštevajoč pri tem potrebe, interese, želje in zmožnosti posameznih učencev. Otroci, ki še ne morejo sami brati, »preberejo« knjige skupaj s starši ali ob pomoči druge osebe.
- Svoje branje imajo učenci pravico izpričevati na mnogo različnih načinov, izmed katerih si sme v dogovoru z mentorjem vsakdo poiskati obliko, ki mu najbolj ustreza.
- **Možne oblike spremljanja prebranega**, ki potekajo v karseda prijetnem, spodbudnem vzdušju so:
 - individualni pogovor o prebranem (lahko tudi z vrstnikom-mentorjem, ki ga je poprej določil učitelj - mentor)
 - pogovor v krogu
 - dnevnik branja
 - pisne obnove prebranih del z mnenji o knjigah, lahko tudi z ilustracijami (zaželjeno je, da so pisane lastnoročno, vendar to ni pogoj)
 - pogovor v obliki bralnega kluba o skupni prebrani knjigi
 - uprizoritev določenega prizora iz prebranega dela
 - recitacija pesmi
 - izdelava in predstavitev plakata
 - druge oblike predstavitev (na predlog učenca in v dogovoru z mentorjem)
- Pri **učencih s posebnimi potrebami** se o vsakokratni prilagoditvi priporočilnega seznama mentorji po potrebi posvetujejo z ustreznimi drugimi strokovnimi delavci.
- Poglavitni kriterij za osvojitve priznanja je **napredek v trudu in uspehu pri branju**, ki ga učenec izpričuje **v skladu s svojimi sposobnostmi in izhajajoč iz svojih interesov, z ozirom na prejšnje stanje in odnos do branja.**
- **Bralno značko naj bi imeli zaradi njenega posebnega pomena**, saj brati za Bralno značko pomeni toliko kot brati sploh, **dovolj priložnosti osvojiti prav vsi učenci, ki si bodo k temu resno prizadevali.**
- Vendar, če učenec do dogovorjenega zaključka branja ne izkaže ustrezne mere vsega navedenega, lahko prejme namesto **priznanja Društva Bralna značka** kot spodbudo za nadaljnji trud **interno šolsko pohvalo za branje** ali pa pohvale ne prejme.
- V primerih, ko učenec skozi šolsko leto izpričuje izjemno prizadevnost pri branju oz. njegovi bralni uspehi daleč presegajo pričakovanja ali pomenijo izrazit napredek, sme biti le-ta ob koncu šolskega leta predlagan za **Priznanje z nagrado.**
- Osvojena priznanja in pohvale mentorji in mentorice **svečano podelimo na zaključni prireditvi** branja za Bralno značko, navedemo pa jih tudi med dosežki na zaključni podelitvi nagrad, priznanj in pohval **ob koncu šolskega leta.**
- Naziv **Zlati bralec** prejmejo učenci za devetletno zvestobo branju. Zlatim bralcem šola podeljuje jubilejna priznanja Društva Bralna značka – ZPMS na valeti.

Za interno delovno skupino: Fleur Tkalčec, mentorica

Miklavž pri Ormožu, 31. 8. 2011